

Endla 10A, Tallinn

E-post: info@ttja.ee

Hoonestusloa taotlus avaliku veekogu koormamiseks SE2EST optilise merekaabli rajamise eesmärgil

SE2EST optilise merekaabli omanik ning projekteerija on Global Connect. Lilaco Offshore Oy on ettevõtte, kes teostab kõik merekaabli paigaldamisega seotud mere- ja kaldatööd. Uus SE2EST optilise merekaabli trassi asukoht on näidatud lisas 1. Eesti territoriaalvetes oleva trassi kogupikkus on ca 101 673 m.

1. Üldinfo

1.1. Arendaja taust

Arendaja missioon on luua jätkusuutlik tulevik läbi digitaliseerimise. Global Connect on telekommunikatsiooni, digiteenuste ja 5G teerajaja. Ettevõtte pakub jätkusuutlikke lahendusi eraisikutele, ettevõttele ja avaliku sektori klientidele oma põhiturgudel.

Projekti eesmärk on rajada merealune kiudkaabelühendus Gotlandi (Rootsi) ja Tallinna (Eesti) vahele Saaremaa ja Hiiumaa kaudu, mis on kolm Läänemere saart, mis kuuluvad vastavalt Rootsile ja Eestile. Samuti rajatakse merealune kaabel Eesti ja Soome vahele.

Projekt hõlmab merealuse kaablisüsteemi projekteerimist, lubade taotlemist, paigaldamist, testimist ja käitamist ning integreerimist olemasolevate maapealsete võrkudega. Projekt võimaldab järgmisi kasutusjuhtumeid:

- Kiirem ja usaldusväärsem andmevahetus Põhjamaade, Poola ja teiste piirkonna riikide vahel.
- Suurem andmeliikluse läbilaskevõime ja koondamine, eriti kriitiliste teenuste, näiteks e-valitsuse, e-tervise, e-hariduse ja e-kaubanduse puhul.
- Parema juurdepääsu pilvandmetöötlusele, suurandmetele, tehisintellektile ja teistele uutele tehnoloogiatele, mis nõuavad suurt ribalaiust ja väikest latentsust.
- Vähendatud süsiniku jalajälg ja energiatarbimine taastuvate energiaallikate kasutamise ja võrgu jõudluse optimeerimise abil Põhjamaades.
- Toetada Poola kasvavat IT-turgu Poola kättesaadavuse suurendamise kaudu, seega mitte ainult Saksamaalt tuleva siseriikliku liikluse lõpetamisega.

1.2. Sotsiaalmajanduslik mõju

Arendaja eesmärk on oma tegevusega tagada jätkusuutlik tulevik telekommunikatsiooni, digiteenuste ja 5G teerajajana.

Rootsi ja Eesti vahel kavandatav digitaalse globaalse värava projekt võib oluliselt mõjutada sotsiaal-majanduslikku arengut, parandades digitaalset ühenduvust, stimuleerides majanduskasvu, edendades innovatsiooni ning aidates kaasa digitaalsele kaasatusele ja keskkonnasäästlikkusele. Selle edu sõltub aga hoolikast planeerimisest, piiriülesest koostööst ja pidevatest investeeringutest nii taristusse kui ka digitaalsesse ökosüsteemi. Kavandatav projekt ei parandaks mitte ainult nende kahe riigi vahelist ühenduvust, vaid avaldaks laiemat mõju ka Põhja-Euroopa piirkonnale ja kaugemalegi. Siin on mõned peamised valdkonnad, kus võib täheldada sotsiaalmajanduslikku mõju:

Täiustatud digitaalne ühenduvus

Internetiühenduse kvaliteedi ja kiiruse parandamisega toetab projekt otseselt digitaalmajandust, võimaldades ettevõtetel tõhusamalt tegutseda ja uuendusi teha. Täiustatud ühenduvus hõlbustab sujuvat andmevoogu, mis on kriitilise tähtsusega sellistes sektorites nagu IT, rahandus ja teenused, mis sõltuvad suuresti reaalajas andmevahetusest.

Majanduskasv ja töökohtade loomine

Digivärava ehitamine ja hooldamine stimuleerib majanduskasvu, luues töökohti, mis on otseselt seotud projektiga ja kaudselt seotud tööstusharude, näiteks telekommunikatsiooni-, ehitus- ja tehnoloogiasektorite stimuleerimise kaudu. Pikemas perspektiivis võib täiustatud digitaalne infrastruktuur meelitada ligi investeeringuid tehnoloogiakeskustesse, andmekeskustesse ja idufirmadesse, aidates veelgi kaasa töökohtade loomisele ja majanduse mitmekesistamisele.

Piiriülene koostöö ja integratsioon

Rootsi ja Eesti vahelise digitaalse sideme tugevdamisega soodustab projekt tihedamaid majanduslikke ja sotsiaalseid sidemeid, hõlbustades piiriülest koostööd ettevõtluses, hariduses, teadus- ja arendustegevuses. See võib kaasa tuua uute piiriüleste teenuste, ühisettevõtete ja partnerluste tekkimise, suurendades mõlema riigi konkurentsivõimet globaalsel areenil.

Digitaalne kaasatus ja juurdepääsetavus

Täiustatud digitaristu võib suurendada digitaalset kaasatust, muutes kiire internetiühenduse laialdasemalt kättesaadavaks ja taskukohasemaks. See toetab

jõupingutusi digitaalse lõhe ületamiseks, tagades, et nii linna- kui ka maapiirkondade kogukonnad saavad kasu digiteenustest hariduses, tervishoius ja valitsuses.

Innovatsioon ja tehnoloogiline areng

Suure läbilaskevõimega digitaalsete ühenduste abil saavad Rootsi ja Eesti ettevõtted ja teadusasutused innovatsiooni- ja teadusprojektides tõhusamalt koostööd teha. See keskkond soodustab tipptasemel tehnoloogiate ja teenuste, nagu tehisintellekt, e-tervis, e-valitsus ja targa linna lahendused, arendamist, positsioneerides mõlemad riigid digitaalse innovatsiooni liidritena.

Vastupidavus ja julgeolek: Projekt suurendab mõlema riigi digitaalset vastupanuvõimet, tagades usaldusväärsema ja turvalisema digitaalse taristu, mis peab vastu küberohtudele ja füüsilistele häiretele. See on eriti oluline kriitiliste teenuste puhul, mis sõltuvad tugevatest digitaalsetest võrkudest, sealhulgas hädaabiteenused, finantssüsteemid ja valitsuse toimingud.

Keskkonnasäästlikkus

Tõhusamate digiteenuste ja kaugtöö võimaluste hõlbustamisega saab projekt aidata kaasa keskkonnasäästlikkuse püüdlustele. Väiksem vajadus füüsilise reisimise järele võib vähendada süsinikdioksiidi heitkoguseid, samas kui arenenud digitaalne taristu toetab arukate energiasüsteemide ja muude roheliste tehnoloogiate arendamist.

1.3. Vajalikud load

- 1.3.1. **Hoonestusluba** avalikus kasutuses oleva veekogu koormamiseks. Loa väljastab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.
- 1.3.2. **Keskkonnamõju eelhindang** Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 vastu võetud määrus nr 224 Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu¹ § 11 p 6¹
- 1.3.3. **Vee erikasutusluba vee erikasutuseks (Veeseadus (VeeS²) § 187 p 8 ja 10).** Veeloa andja on Keskkonnaamet.
- 1.3.4. **Ehitusluba ja kasutusluba** merekaabelliini ehitamiseks ning valmimise järgselt kasutusele võtmiseks vastavalt Ehitusseadustiku § 108-le ja § 112-le. Load väljastab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.

2. Ehitise kasutamise otstarve

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/103062015002?leiaKehtiv>

² <https://www.riigiteataja.ee/akt/110122020036?leiaKehtiv>

Hoonestusloa objektiks oleva ehitise kasutamise otstarve on sidekaabel.

3. Ehitise maksimaalne kõrgus ja sügavus ning muud olulised tehnilised andmed

Hoonestusloa objektiks on kiudoptiline sidekaabel, mille pikkus lõigul Eesti EEZ-st kuni maaletulekukohani Saaremaal 101 673 m.

Kaabli läbimõõt on kuni 33 mm. Kaabli tüüp on NSW MINISUB DA 288 ning tootjaks on Prysmian Group.

MINISUB veealused kaablid on projekteeritud väga tugeva ja jäiga keevitatud õmblusega keskmise vasktoru ümber, mis sisaldab vajalikku arvu fiibreid ja on täidetud vesinikku neelava tiksotroopse täiteainega. Kaabli mehaanilise kaitse tagamiseks on vasktoru kaetud eelvormitud kõrgtugevate terastraatidega, mis kaitsevad kaablit paigaldamise ajal tekkiva mehaanilise pingest. Kaablit ümbritseb HDPE (kõrge tihedusega polüetüleenist) kaitsekest, mis tihendab konstruktsiooni vee sissetungi eest. Täiendava mehaanilise kaitse tagab topeltsoomuskiht, mis koosneb samuti eelvormitud kõrgtugevatest terastraatidest. Välimine kiht polüpropüleenist (PP) kiududest parandab kaabli käsitsemist ja paigaldusomadusi.

Kaabel paigaldatakse tõenäoliselt merepõhja pinnale, kuid võimalik on ka paigaldamine 0,4–1 meetri sügavusele pinnasesse. Täpsem paigaldamisviis selgub marsruudiuuringu ja matmise hindamise uuringu põhjal, kui selgub merepinna sügavus, pinnase omadused ja võimalikud takistused. Kui kaablit ei saa paigaldada merepinnale, pole plaanis siiski merepõhjast setet eemaldada. Kui kasutatakse kaevamist või veejuga (jetting) meetodit, settib liigutatud sete tagasi kaevikusse, kuna kaabel on ainult 33 mm läbimõõduga.

Keskkonnaamet on oma 15.04.2024 kirjas nr 6-2/24/6065-2 märkinud, et veejoaga kaabli paigutamine ei ole süvendamine veeseaduse mõttes, kui pinnast ei liigutata, see muudetakse veejoa mõjul püdelaks ja kaabel vajub oma raskuse all paigale. Kui aga veejoa või adraga tekitatakse kaabli jaoks vagu ning osaliselt jääb pinnas ka kaablikraavi servadesse (ca 1/3 pinnast), toimub veekogu põhjast setendi eemaldamine ning tegemist on süvendamisega veeseaduse § 176 lg 1 mõttes – pinnas eemaldatakse ning kaadatakse kaablikraavi kõrvale. Kui palju pinnast kaablikaevikust välja jääb, oleneb tõenäoliselt pinnasest ja kasutatavast adrast (osadel atradel on ka tagasitäite võimekus suurem).

4. Ehitiste arv koormataval alal ning ehitiste ehitisealune pindala

Kavas on paigaldada üks sidekaabel. Lõigul Eesti EEZ-st kuni maaletulekukohani Saaremaal on kiudoptilise sidekaabli kogu ehitisealune pindala hinnanguliselt 101 728m².

5. Avaliku veekogu koormatava ala koordinaadid ja koormatava ala suurus ruutmeetrites

Kavandatud kiudoptilise sidekaabli jaoks vajalik kogupindala ja koormatava ala suurus on hinnanguliselt 101 728m².

Tabel 1. Avaliku veekogu koormatava ala koordinaadid

x	y
286785.20636730356	6457028.946687195
286816.5072886646	6457201.539099367
303081.50710751954	6463259.913029057
318592.90127251355	6470995.886141982
318606.63562723016	6471001.1260408005
339072.9496272302	6476584.236040801
339073.7265827998	6476584.443521536
356063.9935827998	6481024.133521536
356072.5986327156	6481025.851529715
363322.9676327156	6482036.701529714
363339.641882161	6482037.153422007
369897.213882161	6481482.783422007
369917.2039529371	6481478.284547142
373054.6979529371	6480303.064547142
373077.54884092713	6480289.472813831
374777.21340257995	6478814.3776664585
376189.3435383214	6479017.4860546645
376210.667849851	6479017.490451159
376231.131467613	6479011.493232667
376249.080108085	6478999.979215699
378669.320108085	6476906.9692156995
378679.4415502451	6476896.312361266
379990.0178830433	6475212.859931634
380543.39542322495	6474998.048551692
381371.31450761267	6475106.428501454
381384.72209195053	6475103.525828556
381393.15366560634	6475097.996927799
381397.1621186558	6475088.736019029
381410.1550354369	6475077.401772475
381418.3101640548	6475064.547078213
381420.7981693958	6475054.733279368
381424.53017740743	6475049.619046167
381428.8150754948	6475045.334148079
381430.1973006843	6475041.049249992
381431.1648583169	6475030.544338552
381437.5230941885	6475017.966089328

381444.5724426548	6475012.298966051
381453.8333514243	6474990.459808057
381459.77691973903	6474969.449985177
381460.46803233377	6474966.0635334635
380543.80442580057	6474845.817818158
380525.0751927048	6474845.718194383
380506.9052848817	6474850.262261609
379915.84828488174	6475079.682261609
379898.2112293337	6475089.432480845
379883.8070441573	6475103.526875226
378564.88763153355	6476797.651009019
376176.52862481214	6478863.143026345
374764.38190893363	6478660.004153511
374743.0142563251	6478660.005568914
374722.5142001666	6478666.032531458
374704.54571299715	6478677.595837596
372988.90572104376	6480166.473135764
369874.06799052056	6481333.197764023
363335.41346930934	6481885.969632453
356097.85517631087	6480876.915335263
339112.29544733337	6476438.458135026
318653.5715846064	6470857.417682364
303145.3027946914	6463122.983891535
303138.0089175933	6463119.817254794
286826.98591759324	6457044.2872547945
286785.20636730356	6457028.946687195

Kavandatava tegevusega on seadusest tulenev nõue teostada keskkonnamõju eelhindang, millega hinnatakse kas kavandatava tegevusega võib kaasneda oluline keskkonnamõju.

Kuna kavandatav tegevus ei kuulu § 6 lõikes 1 nimetatute hulka, peab otsustaja andma eelhindangu selle kohta, kas tegevusel on oluline keskkonnamõju. Eelhindangu vajadus lähtub KeHJS § 6 lõike 2 punktist 10 ja Vabariigi Valitsuse määruse 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 11 lõikest 6, mille järgi on vaja anda eelhindang kui rajatakse veekogu põhja elektriülekandeliin või sidekaabel ning vastavalt KeHJS § 6 lõike 2 punktile 22 ning Vabariigi Valitsuse määruse 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 15 lõikele 8 on vaja anda eelhindang sellisele tegevusele, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat

loodusobjekti, kuna merekaabel läbib Vilsandi linnu- ja loodusala ning Vilsandi rahvusparki.

6. Esialgne nimekiri kavandatud uuringutest, mida hoonestusloa taotleja kavatseb hoonestusloa andmise otsustamiseks teha

Kavandatud uuringud, mis on plaanis läbi viia, on marsruudiuuring, mille käigus uuritakse merepõhja (sügavust, pinnast jm) ning matmise hindamise uuring, mille käigus uuritakse pinnast ja selle põhjal valitakse kaabli paigaldamiseks sobiv meetod. Kui on vaja läbi viia täiendavaid uuringuid, selguvad need hoonestusloa menetluse käigus.

Merepõhja uuringud viiakse koridoris läbi enne esialgsete keskkonnamõjude hinnangute koostamist, et saada täpsemat teavet.

7. Hoonestusloa taotletav kestus

Hoonestusloa taotletakse 50. aastaks.

8. Kinnitus, et äriregistrile esitatud andmed äriühingu osanike ning tegelike kasusaajate kohta on täielikud ja tõesed

Juhatus kinnitab oma allkirjaga käesoleval hoonestusloa taotlusel, et äriregistrile esitatud andmed äriühingu osanike ning tegelike kasusaajate kohta on täielikud ja tõesed.

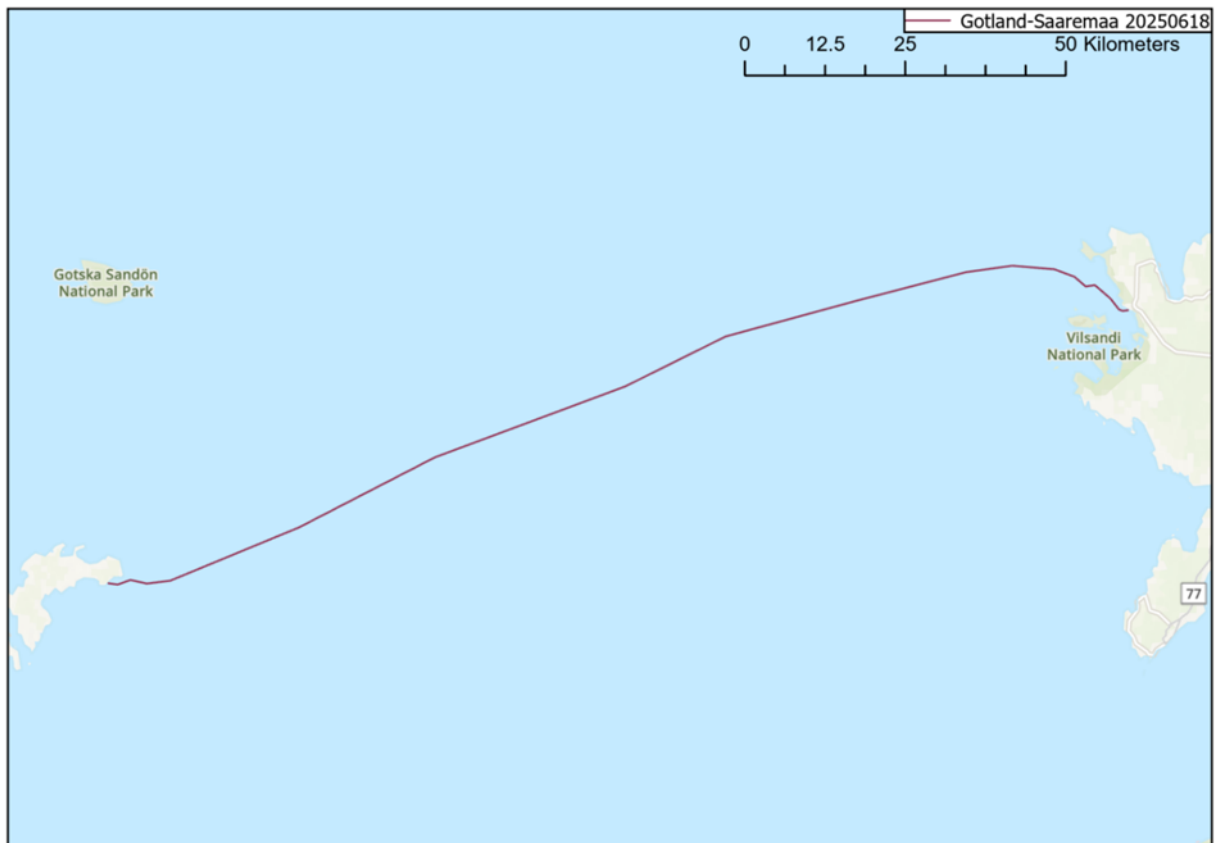
9. Teave nende finantsallikate kohta, millega plaanitakse rahastada hoonestusloa objektiks oleva ehitise valmimist ja hilisemat kasutamist

Hoonestusloa objektiks oleva ehitise valmimist ja hilisemat kasutamist plaanitakse rahastada ettevõtte tuludest. Ettevõtte tulud on pärit erinevatest fondidest, aktsionäride rahastusest ning riigitoetustest.

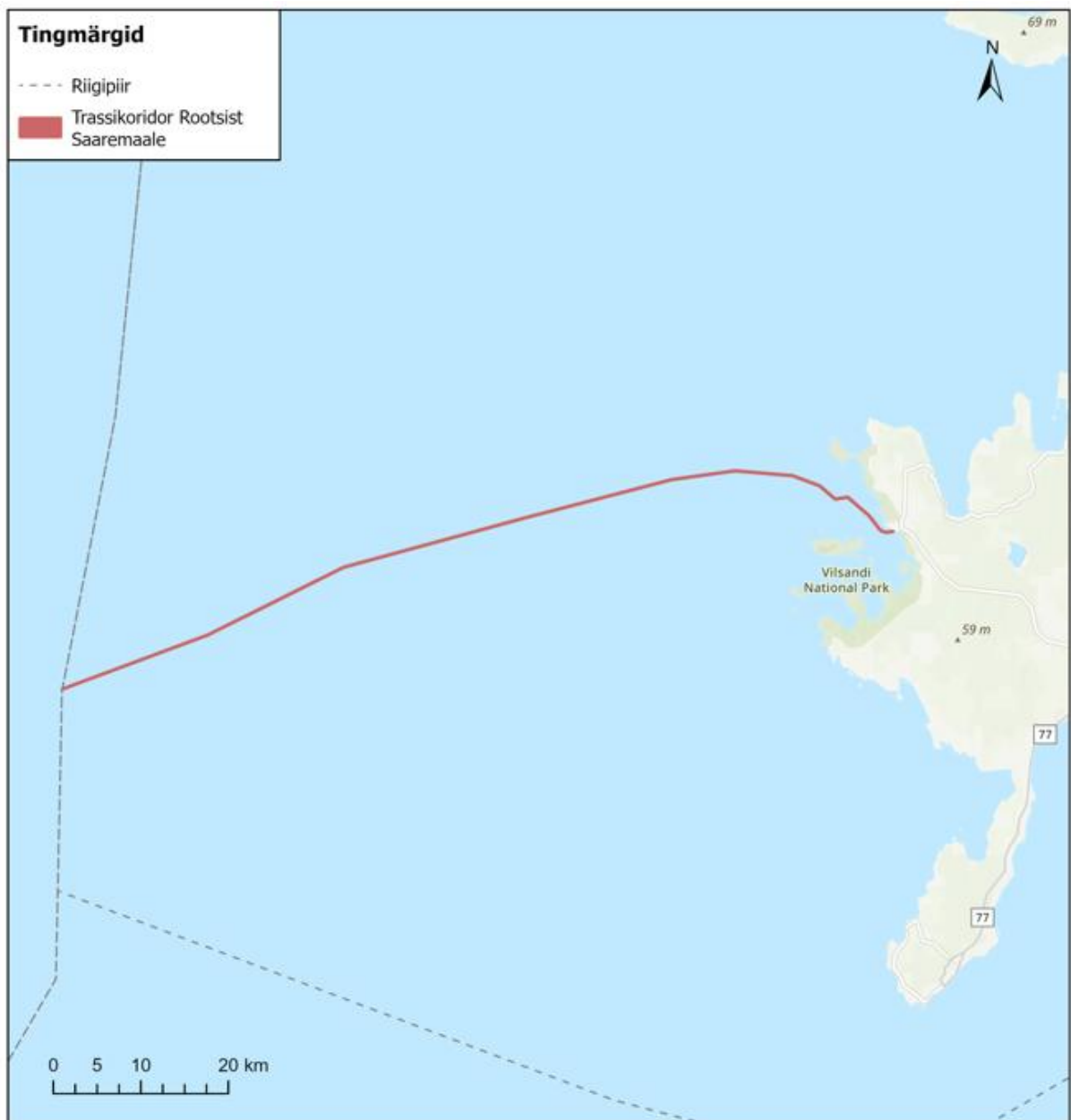
Karolina Vestman
karolina.vestman@globalconnect.se
+46 725 797 750

Karolina Vestman

Lisa 1.

Joonis 1. Kaabli asukoht Gotlandi saarelt Saaremaale.

Joonis 2. Rootsi-Eesti kaabel Eesti riigi piirides.